

δὲν εἰμπορεῖ νὰ προέλθῃ ποτὲ καλὸν τι. Ἡ πρέπει ν' ἀφήσῃς εἰς ἐμὲ τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς, ἢ —»

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἦλθεν ἡ παιδαγωγὸς ἐκ τοῦ κήπου καὶ ἔφερε τὰ δύο παιδιά. Ταῦτα ἔτρεξαν ἀμέσως πρὸς τὴν μητέρα των, ἀλλ' αὕτη ἀπέκρουσεν αὐτὰ ἀποτόμως καὶ ἔκαμε νεῦμα εἰς τὴν παιδαγωγὸν νὰ τὰ λάβῃ μαζὶ τῆς καὶ ν' ἀπέλθῃ.

Ὁ Καῖϋ, τοῦ ὁποίου ἐμελλεν ἦδη νὰ ἐκραγῇ ἡ ὀργή, ἀφωπλίσθη αἰφνης πρὸς στιγμὴν διὰ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου. Δίκαιος ὦν ἠναγκάσθη ἐνδομύχως νὰ ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτὸν, ὅτι ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ ἐδείκνυε καὶ πρὸς τὰ ἴδια τῆς τέκνα τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα καὶ ἀκαμψίαν.

Ἡ γυνὴ ἐνόησε τί ἐσκέπτετο ὁ Καῖϋ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ ταχέως ἐπαμφελήθεϊσα τοῦτο εἶπε:

«Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι καὶ εἰς τὸν Καῖϋ καὶ εἰς τὴν Ἰουλίαν μας δὲν συγχωρῶ τί ποτε ἀλλὰ φέρομαι ὅπως καὶ πρὸς τὴν Καρμελίταν. Ἡ σκέψις μάλιστα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ φαίνεται μεροληπτική, μὲ κάμνει ἀκόμῃ αὐστηροτέραν τοῦ δέοντος. Πιστευσέ μου, ὅτι ἡ ἀνατροφή τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Καρμελίτα εἰς τὸ Ἀμβουρῆον εἶχε τόσα ἐλαττώματα ὅσα καὶ προτερήματα. Παρετήρησες, Καῖϋ, πῶς κἀθῆται 'ς τὸ τραπέζι ἡ Καρμελίτα; εἶδες πῶς τρώγει καὶ πῶς μεταχειρίζεται τὸ πηροῦνι; Ἐκὼτταξες τὰ νύχια τῆς πῶς τὰ δαγκᾷ; Καὶ τὸ χειρότερον ἀπ' ὅλα αὐτὰ εἶνε ἡ αὐθάδεια τῆς καὶ τὸ πείσμα τῆς.»

«Ὅχι δὲν εἶνε αὐθάδης οὔτε πεισματωδής, καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα — τὸ παιδί εἶνε πάντα παιδί!»

Βέβαια, ἀλλὰ πρέπει μιὰ φορὰ ἐπὶ τέλους νὰ γείνῃ ἡ ἀρχή, διὰ νὰ διορθωθῇ ἐγκαίρως. Περὶ τῶν γνώσεών τῆς δὲν εἰξεύρω τίποτε. Πιστεύω ὅτι ἔκαμε προόδους. Ἐχει δὲ καὶ μουσικὸ ταλέντο, ἀρκετὰ καλλιτεργημένο διὰ τὴν ἡλικίαν τῆς. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότατον ἐλλείπει: ἡ μετριοφροσύνη, ἡ ὑπακοή.»

«Πόσον ἄδικη ποὺ εἶσαι!» εἶπεν ὁ Καῖϋ καὶ συνέπτυξε σπασμωδικῶς διὰ τῶν δακτύλων τὴν ἐφημερίδα, ἣν ἐκράτει, καὶ «Α! ἅ!» ἐφώνασε μὲ βαθὺν στεναγμόν.

Τὶ ἐσήμαινον αὐτοὶ οἱ φθόγγοι, ἐνόησε κάλλιστα ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀποκριθῇ, προσεικόσθη ἡ προσοχή τῆς ὅπου τοῦ υἱοῦ τῆς Καῖϋ ἀτακτοῦντος ἐν τῷ κήπῳ.

«Τί κάνειτε αὐτοῦ, Καῖϋ; Σοὺ εἶπα ἑκατὸ φορές πῶς δὲν πρέπει νὰ κόπητ' ὁτὸν κήπο, ὅτε ἄνθη, οὔτε φύλλα οὔτε ἄλλο τι. Ποῦ εἶσθε, δεσποινίς; διατί δὲν προσέχετε νὰ μὴ ἀτακτῇ τὸ παιδί;» ἐφώνασεν ἡ γυνὴ μὲ ἀπότομον καὶ δεσποτικὸν ὄψος.

«Ὡς νὰ μὴ ἐφρόντο ἑκατομμύρια φύλλα καὶ ἄνθη, ὥς νὰ μὴ εὗρισκετο εἰς αὐτὰ τὰ μικρὰ πράγματα ἢ εὐτυχία τῶν παιδιῶν! Τί μεγάλο δυστύχημα εἶνε ἂν κοπῇ ἕνα ῥόδο 'ς τὸν κήπο; Δὲν ἀνθοῦν τὰ πάντα τριγύρω μας διὰ νὰ μᾶς τέρπουν; Ἀφῆσε δὲ εἰς τὰ παιδιά τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐθυμίαν! Πόσον ἀνόητον εἶνε νὰ ἐμποδίζωμεν ὅλας τὰς ἀθῶας κινήσεις τῆς παιδικῆς καρδίας, καὶ νὰ τοῖς ἀφαρῶμεν ἀκαταπαύστως τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν φυσικότητα τῆς συμπεριφορᾶς των. Πᾶσα ἀγωγή εἶνε σχεδὸν βλαβερὰ. Ἡ μεγάλη, ἡ ἀληθινὴ διδασκαλός, εἶνε ἡ φύσις. — Καὶ νομίζεις ὅτι ἡ Καρμελίτα δὲν αἰσθάνεται ἤδη τὴν διχονοίαν μας; νομίζεις ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὰς ἐριδὰς μας; Καὶ ὅλ' αὐτὰ τὴν πρώτην μέρα! Εἶμαι πολὺ ἀνήσυχος διὰ τὸ μέλλον.»

Ἡ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ ἐτίλλε λεπτά τινα νήματα, ἀπολυθέντα εἰς τὸ ἄκρον τῆς χειρὶδος τῆς, καὶ συνέσφιγγε τοὺς ὀδόντας.

«Τότε στείλ' ἐν ὀπίσω 'ς τὸ Ἀμβουρῆον!» εἶπεν ἀποτόμως.

Ὁ Καῖϋ ἔρριπεν ἐπὶ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀπερίγραπτον τι βλέμμα, ἐν' ᾧ ἀπεκατοπτρίζετο ἀγανάκτησις καὶ ἄλγος.

«Ὅχι!» ἐφώνασε μὲ ὄψος ἀποφασιστικόν. «Ἀλλὰ ἔχω λάβῃ ἄλλην ἀπόφασιν. Θὰ προσπαθῶ νὰ κρατήσω τὴν Μερτσέδες διὰ τὴν Καρμελίταν. Μία παιδαγωγὸς δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ πράξῃ περισσότερον διὰ τὴν θυγατέρα μου, καὶ πρὸς τοῦτους — τὰ κόραϊα ὀρεῖλουν

διὰ τῆς ἀνατροφῆς νὰ γίνωνται ἡθικά, ἀγαθὰ τὴν καρδίαν καὶ ἡπια πλάσματα. Ἡ μόρφωσις τῆς καρδίας των εἶνε τὸ σπουδαιότερον.» Ἐν τῇ Κλεμεντίνα Ἰουλίᾳ ἀνεφλέχθη ἄγριον πῦρ. Δὲν ἤξευρε πλέον τί ἔκαμνε.

«Πρόσεξε εἰς τοὺς λόγους μου, Καῖϋ: ἡ ἡ Μερτσέδες ἡ ἐγώ!» ἐφώνασε.

«Πολὺ καλά. Εἰς τοιοῦτους λόγους μὲ τοιοῦτον ὄψος, ἀποκρίνομαι: ἡ Μερτσέδες!» ἀπήντησεν ὁ Καῖϋ καὶ ἤψωσε τὸ σοβάρων καὶ ὠραῖον πρόσωπόν του πρὸς τὴν γυναῖκα, ἥτις ἔτρεμε κατ' ὅλα τῆς τὰ μέλη καὶ μὲ συνεσφαιρωμένας τὰς χεῖρας κατέβη εἰς τὸν κήπον.

Ὁ Καῖϋ ἐπέστρεφεν ἐκ τινος πρωϊνῆς ἐκδρομῆς, κατ' ἣν εἶχεν ἐπιθεωρήσῃ τὰ κτήματά του, εἶχε συνομιλήσῃ μὲ τὸν ἐπιστάτην, εἶχεν ἐξετάσῃ βιβλία καὶ λογαριασμούς, καὶ ἐν συντόμῳ εἶχεν ἐργασθῇ κατὰ τὴν συνήθειάν του ἀπὸ πρωΐας μέχρι τῆς μεσημβρίας. Ἐνφ διέβαινε διὰ τοῦ ὁπισθεν τῆς ἐπαύλεως κειμένου καὶ τοὺς μεγάλους λειμῶνας ἐμπερικλείοντος ἀνδῆρου, εἶδεν αἰφνης δύο παῖδας ἐκ τῶν

παρακειμένων χωρικῶν καλυβῶν ζητοῦντας φωλεὰς πτηνῶν ἐπὶ ἐνὸς δένδρου, ἀκριβῶς δὲ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνιν ὁ εἰς ἐκ τῶν παιδῶν κατέβαινε ὀλισθαίνων τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου, φέρον καὶ τὴν λείαν τῶν φῶν. Ἀμα εἶδον οἱ παῖδες τὸν Καῖϋ, ἔμειναν ἀμηχανοῦντες καὶ ἐκρυψαν τὰς φωλεὰς εἰς τοὺς σκούφους των, περιμένοντες τὸ ἀποβησόμενον.

«Δεῖξαι! ἐδῶ τοὺς σκούφους σας» εἶπεν ὁ Καῖϋ πλησιάζας.

Οἱ παῖδες ἠτένισαν κατὰ πρῶτον ἀλλήλους καὶ εἰτα ἔστρεψαν περιδεῇ τὰ βλέμματα πρὸς τὸν κτηματίαν.

«Ποιὸς ἀπὸ σᾶς ἐκλεψε τὴ φωλιά!»

«Δὲν τὴν πῆρα ἐγώ» ἀπήντησεν ὁ ξανθὸς παῖς.

Κ' ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ τὴν πᾶρω, ἀλλ' αὐτὸς μὲ παρακίνησε» ἤρχισεν ὁ ἄλλος, ὁ μαυρομάλλης.

Ὁ Καῖϋ ἀκουσίως ἐμειδίασε. Ἐσκέφθη ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν πῇ παιδικῇ του ἡλικίᾳ θὰ ἐπραττε τὸ αὐτό.

«Ἀνάβα πάλιν ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον καὶ θές εἰς τὰ αὐγὰ εἰς τὴν θέσιν τους, ἀλλὰ πρόσεξε μὴ τὰ σπάσῃς. Καὶ ἂν καμμιά φορὰ σὲ ξανατσακώσω, — ξέρεις; —»

Ὁ Καῖϋ ἐκίνησεν ἀπειλητικῶς τὴν χεῖρα, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του δὲν ἐδείκνυε πολλὴν αὐστηρότητα. Ἐνῶ ὁ μαυρομάλλης ἀνέβαινε πάλιν τὸ δένδρον ὅπως ἀπυθῆσθ τὴν φωλεὰν εἰς τὴν προτέρας τῆς θέσιν, ἠρώτα ὁ Καῖϋ τὸν ξανθὸν παῖδα περὶ τῶν γονέων του καὶ τῶν ἀδελφῶν του.

«Ἔτσι λοιπόν, ὁ πατέρας σου εἶνε ἐργάτης, καὶ εἶσθε ἐξ ἡ ἀδέλφια;»

Ὁ παῖς κατένευε.

«Καὶ ἔχετε ὅλοι ἐργασία;»

«Μάλιστα!»

«Καὶ σὺ, τί ἐργασίαν ἔχεις;»

«Ἐγὼ καθαρίζω τὰ στιβάλια τοῦ κυρίου βαρῶνου καὶ κάνω θελήματα.»

«Τίνος βαρῶνου;»

«Τοῦ βαρῶνου Βόμστωρφ.»

«Ἔτσι; καὶ πόσο σοὺ δίνει;»

«Τίποτα.»

«Τίποτα;»

«Ὅχι, μοῦ δίνει μόνον τὰ παλῆὰ φορέματα. Μερικὲς φορές μοῦ δίνει καὶ καμμιά δεκάρα, καὶ κάθε πρωὶ μοῦ δίνει καὶ καφέ.»

«Πηγαίνεις 'ς τὸ σχολεῖο;»

«Πηγαίνω, ὅταν τελειώσω ἐνωρὶς τὴν ἐργασία μου.»

«Καὶ πόσες ὥρες ἐργάζεσαι 'ς τοῦ Βαρῶνου;»

«Ἀπὸ τὰς ἑπτὰ ἕως τὰς ὀκτῶ, καὶ τὸ ἀπογευμα. Τὰ μεγάλα στιβάλια τοῦ βαρῶνου, ὅσο νὰ τὰ καθαρίσω, πάει πολλὴ ὥρα. Ἐχει μόνον ἕνα ζευγάρι. κ' ἔπειτα πρέπει νὰ καθαρίσω καὶ τὰ ῥούχα του, ξαλλοιάς δὲν βγαίνει ἔξω.»

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΣΚΑΝΙΣ.